

ที่ จบ ๐๐๑๙/ว ๒๗๕

ถึง อำเภอ ทุกอำเภอ

ด้วยกรมการพัฒนาชุมชน โดยสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ได้ดำเนินการจัดทำและเรียบเรียงความรู้เกี่ยวกับข้อกฎหมาย คำพิพากษา ข้อสังเกต ข้อควรระมัดระวังเกี่ยวกับการทำนิติกรรมและในการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ขึ้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ศึกษาเป็นความรู้และถือเป็นข้อปฏิบัติ

เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน จังหวัดจันทบุรีจึงขอให้อำเภอเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ตามโอกาสและช่องทางสื่อต่าง ๆ ตามที่เห็นสมควรต่อไป ในครั้งนี้ได้เผยแพร่บทความ กฎหมายน่ารู้ เรื่อง “ผ่อนชำระหนี้เป็นงวด” และคำว่า “หากจำเลยผิดนัดงวดหนึ่งงวดใดให้ถือว่าผิดนัดทั้งหมด” มีผลทางกฎหมายอย่างไร และสามารถดาวน์โหลดบทความได้ที่เว็บไซต์ www.womenfund.in.th หัวข้อ "สื่อเผยแพร่" รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

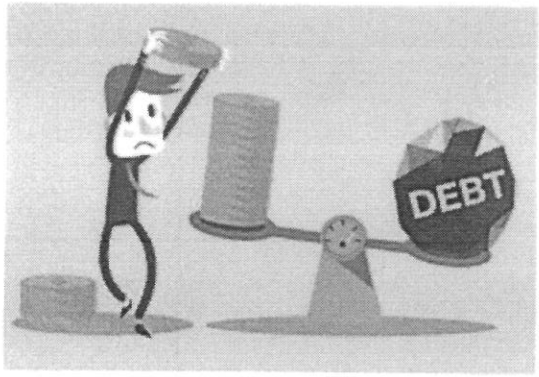
จังหวัดจันทบุรี
๒๐ มกราคม ๒๕๖๕

จังหวัดจันทบุรี

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
กลุ่มงานสารสนเทศการพัฒนาชุมชน
โทร./โทรสาร ๐-๓๙๓๑-๑๕๖๕

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้
ภายในปี ๒๕๖๕

Change for Good

กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
Thai Women Empowerment Funds

กฎหมายน่ารู้

คำว่า "ผ่อนชำระหนี้เป็นงวด" และคำว่า "หากจำเลยทั้งสองผิดนัดงวดหนึ่งงวดใดถือว่าผิดนัดทั้งหมด" มีผลทางกฎหมายอย่างไร

ในการทำสัญญากู้ยืมเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี หรือในสัญญากู้ยืมเงินโดยทั่วไปก็ตาม เรามักจะพบเห็นและคุ้นเคยกับถ้อยคำสำคัญ หรือประโยคสำคัญทางกฎหมายอย่างน้อย ๒ คำ ได้แก่ คำว่า "ลูกหนี้ผ่อนชำระหนี้เป็นงวด" และคำว่า "หากจำเลยทั้งสองผิดนัดงวดหนึ่งงวดใดถือว่าผิดนัดทั้งหมด" ซึ่งในฉบับนี้จะขอนำคำพิพากษาศาลฎีกาที่ได้พิพากษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ มาอธิบายให้ท่านผู้อ่านได้เข้าใจถึงความสำคัญและผลทางกฎหมายของถ้อยคำทั้งสองดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๓๑๖/๒๕๕๐ พิพากษาว่า "หนังสือรับสภาพหนี้ของจำเลยที่ ๑ เป็นหนังสือรับรองว่า จำเลยที่ ๑ ยังเป็นหนี้โจทก์อยู่โดยตกลงผ่อนชำระหนี้เป็นรายเดือน มีจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ค้ำประกัน ถือได้ว่าโจทก์และจำเลยทั้งสองตกลงกำหนด**วิธีชำระหนี้โดยผ่อนทุนคืนเป็นงวด ๆ** สิทธิเรียกร้องของโจทก์**จึงมีกำหนดอายุความ ๕ ปี** ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๑๙๓/๓๓ (๒) เมื่อจำเลยทั้งสองผิดนัดไม่ชำระหนี้ให้แก่โจทก์ตั้งแต่งวดแรก โจทก์จึงอาจบังคับสิทธิเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองต้องชำระหนี้แต่ละงวดได้ตั้งแต่เมื่อครบกำหนดที่จำเลยทั้งสองต้องชำระหนี้เป็นงวดนั้น ๆ สิทธิเรียกร้องในหนี้งวดใดที่พ้นกำหนดอายุความ ๕ ปี นับย้อนหลังตั้งแต่วันฟ้องขึ้นไปจึงเป็นอันขาดอายุความ

หนังสือรับสภาพหนี้**ไม่ได้มี**ข้อตกลงว่า หากจำเลยทั้งสอง**ผิดนัดงวดหนึ่งงวดใดถือว่าผิดนัดทั้งหมด** หรือหนี้ทั้งหมดนั้นถึงกำหนดชำระ อันจะทำให้โจทก์มีสิทธิเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้ทั้งหมดคืนได้ทันที ข้อความที่ระบุไว้ในหนังสือรับสภาพหนี้ว่า หากผิดนัดงวดใดงวดหนึ่งยินยอมให้ฟ้องร้องบังคับคดีได้ทันที หมายถึงสิทธิเรียกร้องของโจทก์จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อจำเลยทั้งสองผิดนัดในงวดนั้น ๆ แล้วเท่านั้น ส่วนงวดที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระโจทก์ก็ยังไม่มีสิทธิเรียกร้องเอาแก่จำเลยทั้งสอง"

จากคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๓๑๖/๒๕๕๐ สามารถสรุปข้อกฎหมายสำคัญได้ดังนี้

๑. ถ้าในสัญญาหรือหนังสือรับสภาพหนี้มีการระบุไว้ว่า "ลูกหนี้จะชำระหนี้โดยผ่อนทุนคืนเป็นงวด ๆ" หรือระบุให้เข้าใจได้ว่าลูกหนี้จะผ่อนชำระเป็นรายงวด แม้จะชำระเพียง ๑ งวดก็ตาม ย่อมมีอายุความ ๕ ปี

๒. ถ้าในสัญญาหรือหนังสือรับสภาพหนี้ **ไม่ได้มี**ข้อตกลงว่า "หากจำเลยทั้งสอง**ผิดนัดงวดหนึ่งงวดใดถือว่าผิดนัดทั้งหมด"** เจ้าหนี้จะมีสิทธิฟ้องลูกหนี้ได้เฉพาะในงวดที่ลูกหนี้ผิดนัดแล้วเท่านั้น ส่วนงวดที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระถือว่าลูกหนี้ยังไม่ผิดนัด เจ้าหนี้ยังไม่มีสิทธิฟ้องเรียกร้องเอาแก่ลูกหนี้ ดังนั้น ในการทำสัญญากู้ยืมเงิน สัญญารับสภาพหนี้ หรือสัญญาใด ๆ ก็ตาม ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ให้ระบุข้อตกลงว่า "หากลูกหนี้**ผิดนัดงวดหนึ่งงวดใดถือว่าผิดนัดทั้งหมด"** ไว้ด้วยเสมอ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายและเป็นการรักษาประโยชน์ของทางราชการ

ครั้งหน้าจะนำสาระความรู้ดี ๆ มาฝากอีกค่ะ

นางสาวพิชญ์ลดา ขวัญดี นิติกร
เรียบเรียง
นายธีระพล คู่คิด ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย
ตรวจทาน